Sygn. akt **OS 21/21**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie

z dnia (…)r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Marek Kulik**

Sędziowie: **r.pr. Tomasz Marzec - sprawozdawca**

r.pr. Piotr Fałdyga

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…)na postępowanie radcy prawnego (…), na skutek odwołania z dnia (…)r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z (…)r., sygn. akt RD-(…)o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 2 w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 Kodeksu postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 30 ze zm.) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…)i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……

Marek Kulik Tomasz Marzec Piotr Fałdyga

OS 21/21

UZASADNIENIE

W dniu (…) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła, uzupełniona pismem z dnia (…)r. (data wpływu (…)r.) skarga (…)z siedzibą w (…) (*Skarżąca, Spółka*), reprezentowanej przez p. (…), w której to skardze zarzucono radcy prawnemu (…), iż będąc zatrudnioną na umowę o pracę w Spółce na stanowisku radca prawny oraz w ramach prowadzonej od (…)r. działalności gospodarczej pod nazwą (…), również po rozwiązaniu stosunku pracy ze Spółką, podjęła szereg działań, które wskazywałyby na możliwość popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, które to działania kontynuuje do chwili obecnej. Radcy prawnemu (…)zarzucono, iż naruszyła Kodeks Etyki Radcy Prawnego oraz przepisy ustawy o radcach prawnych poprzez:

1) Naruszenie zasad i formy wykonywania zawodu radcy prawnego poprzez reprezentowanie klientów spółki przez okres 10 lat nie prowadząc działalności gospodarczej,

2) Ujawnienie tajemnicy zawodowej radcy prawnego w trakcie wykonywania umowy o pracę oraz po ustaniu stosunku pracy,

3) Rozpowszechnianie klientom spółki nieprawdziwych informacji dotyczących kondycji finansowej spółki,

4) Rozpowszechnianie klientom spółki nieprawdziwych informacji dotyczących braku wyspecjalizowanej kadry uniemożliwiającej prowadzenie spraw sądowych,

5) Nakłanianie klientów spółki do zmiany warunków umowy poprzez zmianę numeru rachunku bankowego do rozliczenia,

6) Nakłanianie klientów spółki do nierozliczenia się z zawartej umowy i narażanie ich tym samym na postępowanie sądowe.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego) postanowieniem z dnia (…)r. sygn. akt. RD – (…)odmówił wszczęcia dochodzenia przeciwko radcy prawnemu (…)uznając na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kpk w związku z art. 74^1 ustawy o radcach prawnych, że zarzuty postawione radcy prawnemu są niezasadne, a więc nie doszło do naruszenia przez radcę prawnego (…) art. 3, art. 6, art. 8, art. 10, art. 12 oraz art. 28 – 29 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w związku z czym do popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

W uzasadnieniu postanowienia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego opisał przebieg postępowania wymieniając zgromadzone w sprawie dokumenty. Stwierdził, że zgodnie z przedstawionymi dokumentami twierdzenia skargi o ujawnieniu przez radcę prawnego (…)tajemnicy zawodowej pozyskanej w trakcie obsługi prawnej Skarżącej, rozprzestrzeniania nieprawdziwych informacji o sytuacji finansowej Spółki oraz nieprawidłowościach w rozliczaniu się klientów ze Spółką nie opierają się na konkretnych, czy wykazanych wystarczająco okolicznościach. Według Zastępcy Rzecznika zarzuty w tym zakresie zostały postawione w sposób ogólny, bez wykazania na czym polegałyby te naruszenia, jak

chociażby ujawnienie przez radcę prawnego tajemnicy zawodowej w stosunku do osób, których sprawy sądowe prowadziła albo prowadzi, a będących wcześniej klientami Skarżącej. W świetle powyższego, przywołane w skardze przepisy art. 6, art. 8 i art. 12 w zw. z art. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego nie miały zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego uzasadnienia wobec zarzutów skargi. Co istotne, zagadnienia dotyczące naruszenia zakazu konkurencji oraz zasad uczciwej konkurencji nie należą do obszaru postępowania dyscyplinarnego, przez co nie mieszczą się w dyspozycji organów dyscyplinarnych, stanowiąc przedmiot rozstrzygnięć postępowań prowadzonych przez właściwe sądy powszechne. Zdaniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w jego kompetencjach nie leży ocena - na podstawie stylu i treści, czy pisma załączone do sprawy pochodzące od klientów Skarżącej i przez nich podpisane zostały sporządzone przez radcę prawnego (…). Jest to okoliczność, która winna być wykazana przez Skarżącą, w sposób nie budzący wątpliwości, w ramach złożonej skargi. Ponadto, zarzuty skargi oraz argumentacja przedstawiona w znacznej mierze stanowią ocenę Skarżącej okoliczności podniesionych w skardze. Niewątpliwie ocena sposobu działania radcy prawnego w ramach reprezentacji interesów jego klienta w prowadzonej sprawie, w tym kwestia rozliczeń należności z tego tytułu, dokonywana jest przez uprawnione organy sądowe, zaś organy dyscyplinarne nie są właściwe do kwestionowania tego obszaru. Według Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego organy dyscyplinarne nie mają kompetencji do dokonywania merytorycznej oceny pracy zawodowej radcy prawnego, jak również sposobu prowadzenia sprawy, czy też strategii procesowej, zasadności powołanej argumentacji i przedstawionych dowodów oraz kwestii rozliczenia z klientami. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego podnosił również, że radca prawny reprezentując klienta zobowiązany jest ustalić jego interes prawny oraz kierować się dobrem klienta w celu ochrony jego praw. Kwestie dotyczące podstaw prawnych działań podejmowanych przez radcę prawnego, to kwestie prawne dotyczące stosowania przepisów prawa oraz ich interpretacji, i nie można z tego wywodzić podstaw odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego, który ma prawo – w imieniu reprezentowanej przez siebie strony i w jej interesie – podejmować określone działania i zajmować stanowisko. W orzecznictwie sądów wskazuje się, że ze względu na specyfikę działania profesjonalnego pełnomocnika oraz zawodowy charakter działalności radcy prawnego jego obowiązkiem jest wykonywanie z profesjonalną starannością czynności procesowych łączących się ze sprawą. Konkludując, ocena prawidłowości działań podejmowanych przez radcę prawnego w ramach prowadzonego w imieniu klienta postępowania sądowego wykracza poza kompetencje organów dyscyplinarnych.

Na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu (…) r. zostało złożone odwołanie. W złożonym odwołaniu odwołujący zaskarżył je w całości i wniósł o jego uchylenie, przekazanie sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu celem ponownego rozpoznania – przeprowadzenia niezbędnego postępowania dowodowego oraz wyjaśnienia okoliczności sprawy. Odwołujący zarzucił:

1) Obrazę przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia (art. 92 kpk, art. 167 kpk w zw. z art. 74^1 ustawy o radcach prawnych), w szczególności brak wszechstronnej analizy materiału dowodowego oraz nie dokonanie niezbędnych czynności zmierzających do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy (np. brak przesłuchania osób będących klientami spółki),

2) Obrazę przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia (art. 7 kpk w zw. z art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 74^1 ustawy o radcach prawnych),

3) Obrazę przepisów prawa materialnego (art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 8 ust. 1, 2, 3 oraz art. 64 ustawy o radcach prawnych),

4) Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść.

Odwołanie wniesione w terminie przez skarżącego zostało rozpoznane na jawnym posiedzeniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej zamiennie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny lub Sąd) w dniu 9 lutego 2022 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje: Po rozpatrzeniu argumentów odwołania i materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny doszedł do przekonania, że jego zarzuty w części co do zasady zasługują na uwzględnienie. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uwzględnił zażalenie skarżącego bowiem nie znalazł wystarczających przesłanek do obalenia jego argumentów tym bardziej, że zarzut z pkt 1 lit. a. odwołania dotyczący braku przesłuchania osób będących klientami spółki jest jak najbardziej zasadny. Pozostałe zarzuty odwołania w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie zasługują na uwzględnienie.

W dalszej kolejności należy wskazać, że w stosunku do postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, przewidziany został tryb odwoławczy, w którym sądy - po przeprowadzeniu posiedzenia - wydają postanowienie. Czynności sądów dyscyplinarnych są w tym trybie czynnościami prowadzonymi w całości przed wszczęciem postępowania dyscyplinarnego, a funkcją tych czynności jest jedynie kontrola zasadności postanowienia wydanego przez rzecznika dyscyplinarnego. W toku postępowania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie prowadzi dodatkowego postępowania dowodowego. Obowiązkiem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego było rozpoznanie odwołania skarżącego i utrzymanie w mocy bądź uchylenie zaskarżonego orzeczenia czy też zmiana zaskarżonego postanowienia, ale tylko i wyłącznie w zakresie podstawy prawnej wynikającej z art. 17 § 1 kpk. Zgodnie z obowiązującymi przepisami podstawą faktyczną wszczęcia dochodzenia w postępowaniu dyscyplinarnym jest istnienie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego. Dochodzenie wszczyna się w formie postanowienia, które powinno być poprzedzone postępowaniem sprawdzającym. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny stwierdza, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przedwcześnie uznał, iż sprawa została wyjaśniona w stopniu wystarczającym do wydania postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. Istotne w sprawie kwestie nie zostały wyjaśnione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego toteż zarzuty odwołującego w części jak wskazane zostało powyżej zasługują na uwzględnienie. Stan sprawy wskazuje, że niezbędne jest przeprowadzenie dalszych uzupełniających czynności sprawdzających, aby ustalić w sposób niebudzący wątpliwości, czy mogło nastąpić popełnienie zarzucanych przez skarżącego zindywidualizowanych przewinień dyscyplinarnych. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego konieczne jest przesłuchanie dwóch osób będących klientami spółki (…)z siedzibą w (…): Pani (…)oraz pana (…). Dopiero po wykonaniu tych czynności należało dokonać oceny w zakresie istnienia negatywnych przesłanek procesowych. Zastępca

Rzecznika Dyscyplinarnego sprzecznie z ciążącymi na nim obowiązkami nie dokonał niezbędnych czynności zmierzających do wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy w postaci przesłuchania wyżej wymienionych osób na okoliczność możliwości popełnienia przez radcę prawnego (…)zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego.

Reasumując Sąd stwierdza, że w jego ocenie bez wykonania przedmiotowych czynności i wyjaśnienia powyższych istotnych okoliczności sprawy nie jest możliwa prawidłowa ocena czy istnieje uzasadnione podejrzenie, że doszło do popełnienia przez radcę prawnego (…) zarzucanego jej przewinienia dyscyplinarnego. Sąd wskazuje, że niniejsze postanowienie nie przesądza sposobu przyszłego rozstrzygnięcia bowiem ponowne rozstrzygnięcie sprawy jest zależne od wyników postępowania dowodowego, jakie powinien powtórnie przeprowadzić Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego.

Mając powyższe na uwadze Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego jej rozpoznania.

POUCZENIE:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego prawo wniesienia odwołania - art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 534 z późn. zm.) w związku z art. 426 § 1 kpk.

Przewodniczący: Członkowie:

Marek Kulik Tomasz Marzec Piotr Fałdyga